

ያልተገለጥልን ሚስጥር

አማራን ማደራጀት የሃይል ሚዛንን ያስተካክላል

የአህጉራዊ (Global) ጉልበት ወይም ሃይል መዛባት ለአለማችን ትልቅ ጠንቅ ያመጣል። ባናውቀው ወይም ባናጤነው ይህን ሁኔታ እንጅ አሜሪካንን ራሽያ ባይቆጣጠረው፣ በተቃራኒውም ራሽያን አሜሪካ ባትቆጣጠርልን ኖሮ የአንድ ሃገር ግነት (ገናናነት) አለማችንን ባመሳት ነበር። የአንድ ሃገር የአስተዳደር ፍልስፍና (Ideology) ጀሌዎች በሆንን ነበር ፣ ያውም ያለው ይህ ነው።

ታዲያ በነጠላ ሃገሮች ደረጃ ብቻ ሳይሆን በህብረትም ካየነው፣ የአሜሪካ፣ፈረንሳይ፣ ጀርመንና እንግሊዝ ህብረት፣ በቻይና፣ ራሽያና ስሜን ኮሪያ ግሩፕ በአይነ ቁራኛ ባይጠበቅ ኖሮ አሁንም የአለም ሰላም ውሃ በበላው ነበር። ታዲያ በሰላሙ ዘርፍ ብቻ ሳይሆን በኢኮኖሚውም ዘርፍ አላምችን በተወሰኑ ሃገራት ሞኖፖላይዝድ እንዳትሆን ተፎካካሪ አካላት መነሳት ነበረባቸው። አሜሪካና የምእራብ ሃገሮች ተቆጣጥረውት የነበረው ግሎባል ኤኮኖሚ ዛሬ ከቻይና ትልቅ ፉክክር ገጥሞታል። ፈጣሪ ምስጋና ይግባውና ፉክክሩ ለእኛ ለተጠቃሚዎቹ የምስራች ነው። ቁም ነገሩ ሃይልና ስልጣን ኤኮኖሚውንም ጨምሮ በአንድ ሰው፣ በአንድ ሀገር ወይም በአንድ ህብረት ስር አለመዋሉ ላይ ነው። ለጉልበተኛ ጉልበተኛ ነው መድሃኒቱ። ሳይቃጠል በቅጠል ማለት ይህም አይደል? ብረትንስ ብረት አይደል የሚያጎበጠው??

በአለም አቀፍ ግንኙነት ጥናት የታወቁት ምሁራን፣ክዊንሲ ራይት፣ ሃንስ ሞጄንታዎ፣ ሎርድ ካስልሬይና ኬኔት ዋልትዝ ፣ ቪቴራንስ ቱዴይ (Veterans Today) በተባለው በአሜሪካ በሚታተመው የጦርና የሚሊታሪ ዘገባ ጋዜጣ ላይ ሲፅፉ “አለማችንን በአንድ ሃይል ወይም በአንድ ሃገር (hegemony) ቁጥጥር ስር እንዳትውል ነቅቶ መጠበቅ ለሌሎች ህገ አልባ (Anarchism) ደካማ መንግስታትና ህዝቦች እንደ ሃገር የመቀጠል እድል ፈንታ በጣም ወሳኝነት አለው ይላሉ” ቀጥለውም “ዋናው ቁም ነገር ደግሞ ከመጠን ያለፈ ሃይል ምንጊዜም ለምድራችን አጥፊ መሆኑን መገንዘብ ላይ ነው” ብለው ያስጠነቅቃሉ።

የሃይል ሚዛን (Balance of power) ተፈጥሮ ያስቀመጠልን ቁልፍ መፍትሄ ነው። ታዲያ የዚህ አጭር ፅሁፌ መሰረታዊ ሃሳብ ባለፉት ሶስት አስርተ አመታት ሃገራችንና ህዝባችን ያሳለፈው ሰቆቃ በዋናነት የሃይል አለመመጣጠን ችግር እንደነበር ማስገንዘብና፣ በተለይም ደግሞ ከዶ/ር አቢይ አስተዳደር በሁዋላ ለተነሳው የብሄሮች ሹኩቻ መፍትሄ ለመጠቀም ነው።

ህዋሃት ጭራውን ሽጉጦ መቀሌ ከፈረጠጠ በሁዋላ ከፀሃይ ብርሃን በፈጠነ ሩጫ ሃገሪቱን ለመቀራመትና የራሱን ብሄርን ጥቅም ለማስጠበቅ የሚገሰግሰው የኦሮሞ ብሄር በአሁኑ ሰአት የሰፈሩ ጉልበተኛ ሆኖአል። ዱላውንና ሜንጫውን በጠራራ ፀሃይ በከተማዎች መሃል እያወናጨፈ ላለፉት 45 አመታት በደርግና በህዋሃት የተቀጠቀጠውን ህዝብ ዳግመኛ ለመቀጥቀጥ ደም ደም ሸቶታል። ህዋሃት በሚሊዮን የሚቆጠሩ ዜጎቻችንን ቢጨፈጭፍምና ለሰደት ቢዳርግም የኦሮሞዎችን ያህል ህዝብን ያስቆጣ የሞኝ የይገባኛል ጥያቄ አቅርቦ አያውቅም። ኦሮሞዎች አዲስ አበባን የእኛ ነው ሲሉ ንፁህ እብራተኝነትና ትምክህት እንጅ አንድም የታሪክ፣ የኦሮሚክሎጂ፣ ወይም የአፈ ታሪክ ድጋፍ ኖሮአቸው አይደለም። ኦሮሞ ሰፋሪዎች ወደ ኢትዮጵያ መምጣት የጀመሩት አሁን በ 15 ኛውና በ16 ተኛው ክፍለዘመን ነበር። ኢትዮጵያም ሆነች አዲስ አበባ (በረራ) ከዛ በፊት ለዝንተ አለም ከነዋሪዎቻቸው ጋር ኖረዋል። ኦሮሞውች በጦርነት የያዙባቸውን የኢትዮጵያ ግዛቶች ሳይመልሱ ሚኒሊክ ወሰደብን የሚሉዋትን አዲስ አበባን (ለዚያውም ያለማስረጃ) መልሱልን ማለታቸው ምን ይሉታል??? የማስታወስና የማመዛዘን ችሎታቸውን

የት አስቀምጠውት ነው አዲስ አበባ የእኛ ናት የሚሉን? ዛሬ ወያኔ የኦሮሞ ክልል ብሎ ያስቀመጠው ስፍራና ህዝብ በሙሉ በኦሮሞ ወርራ በጦርነት የተያዘ እንደነበር ዘንግቶት ነው?

እናም ዛሬ ኦሮሞዎች ከ500 አመታት በፊት ያደረጉትን አይነት ወረራ ለማካሄድ መርዝ እንደበላች ውሻ እየተከለፈለፉ ነው። ያዩትን ሁሉ የእኛ ነው ማለታቸው ሳያንስ የአዲስ አበባን እንቅስቃሴ ጭምር ሊቆጣጠሩ ዳድቶአቸዋል። ቁር በየስፍራው በተለይም ከአዲስ አበባ ውጭ ባሉ የተለያዩ ቦታዎች አማራውንና የደቡብን ብሄሮች ሃብት የመዝረፉ ነገር ዛሬ ዛሬ የተለመደ ወሬ ነው። ዶ/ር አቢይ በጠቅላላው የለም ማለት ይቻላል። ከሚያሳየው ቸልተኝነትና ዝምታ በመነሳት አቢይም በጉዳዩ እጁ አለበት ያሰኛል። አቢይ ትኩረታችን ግን ወደ ፅንፈኛ ኦሮሞዎች ህገአልበኝነትና ፀረ ህዝብ እንቅስቃሴ ብሎም በምድሪቱ ወደ ሰፊነው የስርአተ አልበኝነት ግርግር መሆን አለበት።

ከዶ/ር አቢይ ዘውድ ጭነት በሁዋላ ቤታቸው በላያቸው ላይ የፈረሰባቸው ወገኖቻችን እምባ በልባችን ፅላት ላይ ታትሞ የሚቀር ነው። ህፃናቱ፣ በአረብ ሃገር ግርድና ተለብልበው ቤት የሰሩ እህቶቻችን፣ አዛውንቱ፣ ነፍሰጡሮች ያለምንም ካሳ ደጅ ተጥለው ስናይ የኦሮሞ መንግስትና ባለስልጣናት ትላንት በትግሬዎች ተመሳሳይ ግፍ ሲፈጸሙባቸው ያለቀሱትን እንባና የጮሁትን ኡኡታ በቅፅበት ረስተው በተራቸው ደሃውን አስለቃሽ መሆናቸው የሰው ልጆችን ከንቱነት ቁልጭ አድርጎ አሳይቶናል። ከሁሉም ደግሞ እጅግ እጅግ የደነቀን ነገር የአቢይና የለማ እምነት ማጉደልና 360 ዲግሪ መጠምዘዝ ነው። ለመሆኑ የት ሄደ የዴሞክራሲ ወሬአቸው? ለነገሩ መጀመሪያም ሲያሞኙን ነበር እንጂ ህይወታቸውና ተሞክሮአቸው ከህዋሃት ጋር የተቆራኙ ስለነበር ከዛ የተለየ አስተሳሰብና ራእይ ሊኖራቸው እንደማይችል ሳይታለም የተፈታ ነው። ስለዚህም ሽፍጣቸው ሊደንቀን አይገባም። ጉዋደኛህን ንገረኝና ማንነትህን እነግርሃለሁ ይባል የል? ከአህያ የዋለች ጊደርስ..... ትዝ አይለንም?

እንግዲህ ኦሮሞ ወገኖቻችን በሰላምና በፍቅር አብረውን ካልኖሩ እይናችን እያየ ሲገድሉንና ሲወቅጡን ማየት አንችልምና ስለመፍትሄው እንነጋገር። የኦሮሞ ክልል ወደ ሶስት ሽ ሚሊሺያቸው በወታደራዊ ስልጠና አስመርቆ ወደ አዲስ አበባ ሊያስገባ ዝግጅቱን እንዳጠናቀቀ በጩቶ በተደገፈ ዜና አይተናል። ኦሮሞዎች ኢትዮጵያን ሊወሩ ያለአረፍት እየተንቀሳቀሱ እንደሆነ ድባቡ ይናገራል። አሁን ባለንበት ሰአት ሃይልና ትጥቅ በኦሮሞ እጅ ነው። በፅሁፌ መጀመሪያ እንደጠቀስኩት የሃይል መመጣጠን ዛሬ በሃገራችን የለም። ምክንያቱም ኦሮሞ በመሳሪያና በሰለጠኑ ተዋጊዎች ተደግፎ አዲስ አበባን ቢወራት የሚመክተው ተመጣጣኝ ሃይልና ትጥቅ ያለው አንድም ብሄር ባለመኖሩ ነው።

ቁም ነገሩ እንዲህ ነው። ኦሮሞን ለማስቆም አማራው መታጠቅና የሃገሪቱን የሃይል ሚዛን ማቻቻል ይኖርበታል። ሃይል ብዙ ዘርፍ አለው። የአኮኖሚ፣ የሚሊታሪ፣ የመገናኛ፣ የፖሊስ፣ የአስተዳደር ፣ የፍርድ እያለ ይቀጥላል። አሁን በሃገራችን እየገሰገሰ ያለው የኦሮሞ ፅንፈኛ አካልና አዴፓ እነአቢይና አቦ ለማን ጨምሮ የወቅቱ አላማቸው ግዛትና ምርጫው ላይ ያነጣጠረ ይመስላል። እነ አዲስ አበባን ከተቆጣጠሩ በሁዋላ ግን አኮኖሚውን ከአሁን በበለጠ ሁኔታ ህዋሃት እንዳደረገው በቁጠጠራቸው ስር ያውሉታል። የኦሮሞ መሪዎች ከወያኔ ይልቅ እጅግ ለስልጣን የቁዋመጡ በመሆናቸው ህዝብ ዛሬ ካልተዋጋቸው ካለፈው እጅግ የከፋ ዘመን እንደሚመጣ እሙን ነው።

በኢትዮጵያ ህልውና የምናምን፣ በአዲስ አበባ የሁሉንም የማንደራደር ብዙዎቻችን ያልተገለጸውን አንድ ሚስጥር ቢኖር የቆምንለት የሃገርና የአዲስ አበባ ህልውና ከባለጌዎች እጅ ሊድን የሚችለው በአማራው ትከሻ ላይ ብቻ መሆኑ ነው። አሮሞ በቁጥሩ ይተማመናል። አማራ ደግሞ ቢበልጥ እንጅ በቁጥር አያንስም። አሮሞ ሜንጫውን ይዞ ቢዋጣ አማራው ያለምንም ችግር ያስቆመዋል። በተለይም የአማራው በመላው ሃገሪቱ መሰራጨት ጥሩ ስትራቴጂክ ጥቅም ይሰጠዋል። አሮሞን አማራው ካልተቆጣጠረው አሜሪካ ወይም ራሽያ ወይም ቻይና ያለተቃራኒ ሃይል ብቸኛ ስፐር ፓወር (super power) ቢሆኑ የሚፈጠረውን አይነት አለቅነት (dominance) ነው በምድራችን የምናስተናግደው። 27 አመት ሙሉ አናሳው ትግሬ በቀል ግሩፕ ሲረግጠን የኖረው የሃይሉ ስብጥር በሁሉም አቅጣጫ ወደ ትግሬው ያደላ ስለነበረ ነው። ይህ እንዳይሆን አማራ በብሄር እንዳይደራጅ የምታደናቅፍ ሁላ ይህንን ሚስጥር አውቀህ በሃገራችን ያለውን የሃይል ባላንስ ወይም ሚዛን ለማመጣጠን አማራውን አስታጥቅ። እዚህ ላይ ቴዎድሮስ ፀጋዬን እንደምሳሌ አድርጌ ልውሰድ። በጣም የምወደውና የማደንቀው ጭንቅላቱ ፈጣን የሆነ ጋዜጠኛ ብቻ ሳይሆን የአዲስ አበባን ጉዳይ ከአስክንድር ነጋ ባልተናነሰ ጉልበትና ጊዜ ኮስተር አድርጎ ያየዘ ጀግና ወንድማችን ነው። በሌላ በኩል ግን አማራው በብሄር እንዳይደራጅ ከሚቃወሙት አንዱ ነው። ታዲያ የወደደውን አቁዋም የመውሰድ መብቱ እንደተጠበቀ ሆኖ የሚወዳትን ሃገሩንና አዱ ገነትን ከአሮሞ ፅንፈኞች ለማዳን አማራጭ የሌለው መንገድ አማራውን ማጠንከር ብቻ መሆኑን የተረዳ አልመሰለኝም። እንደቴዎድሮስ ፀጋዬ የአዲስ አበባና የሃገራችን በአሮሞውችና በህዋሃት መተራመስ የሚይሰጋችሁ ሁሉ ከአማራ ጋር ተሰለፉ። ያላችሁ ተገን አማራው ነው። በቁጥሩም በውጊያ ልምዱም አሮሞንም ሆነ ህዋሃቶችን ቀጥ አድርጎ መመከት፣ የኬኛ ወረራቸውንም ማስቆም የሚችል የአማራው ህዝብ ብቻ ነው። ያልተገለጸውን ሚስጥር ያ ነው እንግዲህ።

ተወላጅ ወ አሎምፒያ